

[Handelsministeren.]

omfang, ikke bliver gunstigere stillet end selskaber, der ikke har foretaget sådan friaktieudstedelse.

Forslaget indeholder i § 2 et forbud mod udstedelse af friaktier eller opskrivning af aktiers pålydende, hvor dette ikke modsvarer tidligere stedfundne nedskrivninger. Dette forbud gælder i tiden indtil 1. marts 1965. Jeg er vel klar over, at friaktieudstedelse ikke helt kan sidestilles med udbyttebetaling, og at den aktionær, der får en friaktie, ikke er blevet rigere derved, men friaktieudstedelse betyder — og dette er det afgørende i den nuværende økonomiske situation — at aktionærerne får mulighed for at gøre deres andele i selskabernes reserver likvide, og det er dette, der tilsigtes forhindret.

Med disse ord vil jeg gerne anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og villige overvejelse.

Endvidere har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om pris- og avancementop.*

Lovforslaget må ses som et led i bestræbelserne på gennem en samordning af de forskellige økonomiske faktorer at tilvejebringe en sanering af landets økonomiske forhold. Ved den foreslåede helhedsløsning må det være et hovedsynspunkt at begrænse efterspørgselspresset og søge tilvejebragt en stabilisering af priser og omkostningsniveau for at forhindre en yderligere forringelse af erhvervslivets konkurrenceevne over for udlandet. Med henblik herpå er fremsat lovforslag, der regulerer indkomsterne for store befolkningsgrupper, og det er naturligt, at alle grupper i den foreliggende situation må vise resignation i deres indkomstkrav. Forslaget om et pris- og avancementop må i denne sammenhæng ses som et led i den tilstræbte helhedsløsning. Der er således en nær sammenhæng mellem dette lovforslag og det af arbejds- og socialministeren fremsatte lovforslag om forlængelse af overenskomstene mellem arbejdere og arbejdsgivere.

Lovforslagets hovedbestemmelse er gennemførelsen af et generelt pris- og avancementop. Det fastsættes herved, at ingen virksomhed uden tilladelse fra monopoltilsynet må forhøje priser og bruttoavancer ud over de i dag gældende, medmindre det kan godt-

gøres, at forhøjelserne svarer til faktisk indtrufne omkostningsstigninger.

Da forslaget som nævnt har nær tilknytning til lovforslaget om forlængelse af arbejdsmarkedets overenskomster, er der i nærværende lovforslags § 1, stk. 3, indsat den bestemmelse, at der som stigning i løn- og omkostninger ikke må indregnes højere beløb end svarende til de lønforhøjelser, der er omhandlet i det af arbejds- og socialministeren fremsatte forslag. De lønstigninger, der herefter kan indregnes i priserne, er dels de specielle tillæg, hvorom der ved forhandling på arbejdsmarkedet allerede er eller måtte blive opnået enighed mellem parterne, dels lavtlønstillæggene samt endelig dyrtidstillægget pr. 1. marts 1963 og eventuelle fremtidige dyrtidstillæg. Heraf følger, at lønglidning ikke kan berettige til prisforhøjelser. Dette må i sig selv antages afgørende at modvirke mulige tendenser til lønglidning.

Det er klart, at der knytter sig en række problemer til iværksættelse af et generelt pris- og avancementop. En sådan lovgivning må ifølge sagens natur være af midlertidig karakter. Det er derfor hensigten samtidig med gennemførelsen af denne lov at udbygge den allerede bestående prislovgivning og administrationen heraf på en sådan måde, at man sikrer sig de i den foreliggende situation nødvendige muligheder for at forhindre en uønsket udvikling i pris- og indkomstdannelsen inden for erhvervslivet. Med henblik herpå agter jeg over for det nedsatte folketingsudvalg angående forslag til lov om indseende med priser at fremsætte forslag om visse ændringer i dette, således at bestemmelserne heri sammen med monopollovgivningen vil kunne afløse det generelle pris- og avancementop.

Det er derfor foreslået, at gyldighedsperioden for loven om pris- og avancementop begrænses til den 31. marts 1964, og at loven forinden skal kunne bortfalde ved kongelig anordning.

De problemer, der knytter sig til gennemførelsen af et generelt pris- og avancementop, mindskes selvsagt, når bestemmelserne følges op af en økonomisk politik, hvorved omkostningsniveauet saneres, samtidig med at efterspørgselspresset på priserne bringes til ophør. Under disse forhold lettes kontrollen med lovens overholdelse, ligesom det